

Lodseiere skulle opfordres til at udtale sig om, hvorvidt de ønske Sagen fremmet paa Grundlag af den trufne Overenskomst, eller hvis en saadan ikke opnaas, ved Expropriation af Vandværket eller Anlaget. Udvalget har imidlertid anset det rigtig, at der blev givet Lodseierne endnu større Indsigtelse end efter Lovforslaget, nemlig en egentlig afgjørende Stemme i den hele Sag, og man har derfor stillet det omtalte Endringsforslag, hvorefter der, som det vil ses, kræves Samtykke fra „Cierne af de to Trediedele af det bidragspligtige Areal“, og først da, naar dette Samtykke er indhentet, kan Kommissionen videre fremme Sagen. — Det næste Forslag til samme Paragraf er Forslag under Nr. 66. Udvalget har stillet denne Endring, fordi Omstændighederne undertiden kunne være saaledes, at det til en Mølle hørende Agerbrug kun har nogen Værdi, saalænge Møllen eksisterer; Billighed og Retfærdighed synes da at tale for, at i saa Tilfælde Mølleren ikke skal kunne lade sig nøie med, at det blot er Møllen, der bliver exproprieret; men at han maa kunne fordrø, at det Samme ogsaa bliver Tilfældet med det til Møllen hørende Agerbrug, da, som sagt, det muligvis kan være, at det hele Agerbrug er af den Betskaffen, at det uden Møllen er for Intet at regne, saa at Mølleren ikke kan være tjent med at beholde Jorden alene. Det ærede Thing vil se, at Forslaget er til yderligere Betryggelse af Mølleren's Ret.

S. Pedersen: Jeg har under Nr. 42 til § 19 stillet et Forslag, som jeg staa alene med i Udvalget. Jeg tror ikke, det er nødvendigt nærmere at gaa ind paa at karakterisere Forskjellen mellem Naturalarbejde og Arbejde, der bortliciteres eller udføres efter Afford. Det synes mig, at Naturalarbejdet har for længst faaet sin afgjørende Dom derved, at der for nogle Aar tilbage er af Regjeringen indbragt et Forslag, som gaar ud paa at afløse alt Slaags Naturalarbejde. Jeg skal ikke komme dybt ind paa Betragtning af Sagen, som jo er saa bekendt for Enhver, der kender de Forhold. Men aldeles bortset fra de Ulemper, som Naturalarbejde jo altid har med Hensyn til at faae et Arbejde godt udført, tror jeg dog, at de, hvor det dreier sig om Vædbilgholdelse af et Vandløb, fremtræde stærkere end ellers, hvilket ligefrem ligger i Forholdets Natur. Selv om man forudsætter, at alle Participanter ere besjelede af den bedste Villie til at gjøre Arbejdet godt og i rette Tid, saaledes som Bestemmelsen er, er dette kun muligt, naar det fremtræder i en vis Orden og efter en bestemt Plan og Ledelse, hvilket ikke kan ske, hvor der er mange Interessenter, idet hver udfører sin Andel af Arbejdet, efter som Leilighed falder. Da hele dette Affnit jo stræber hen til at gjøre Reguleringen og Vandafledningen saa fyldestgjørende, som det

efter Forholdenes Krav er nødvendigt, saa forekommer det mig ogsaa at være et nødvendigt Supplement at træffe den Bestemmelse, at, hvad enten Forretningen afgjøres ved Synsmænd eller ved Landvæsenkommission, bliver Arbejdet udført i Overensstemmelse med de Beslutninger, som tages. Dette anser jeg imidlertid ikke for muligt, naar der aabnes Udgang til Udførelse af dette Arbejde in natura. Vel er det i Lovforslaget opstillet saaledes, som om det kun er tænkt at skulle ske undtagelsesvis; men det er jo overladt til Sogneraadene at bestemme, hvorvidt og i hvilket Omfang de ville benytte det. Der gives mangt et Sogneraad, som ikke har nogen meget skarp Sands for, hvad Reguleringen af Vandløb kræver, og som holder sig mere paa det Sædne og Glade, og i slige Tilfælde vil der ligefrem være sat en Præmie paa at lade Arbejdet udføre in natura, idet Sogneraadet derved undgaar en Del Uleilighed, ligesom det ogsaa undgaar, at Kommunekassen staa i Forsud for de Beløb, som Arbejdet kræver. Disse Omstændigheder tilsammen indeholde efter min Mening en Fare for, at Naturalarbejdet vil blive anvendt i større Omfang, end Lovforslaget egentlig tilsigter; og end der er stemmende med Sagens gode Fremme. Af disse Hensyn har jeg stillet min Hovedændring under Nr. 42, og de sig dertil sluttende Forslag ere en ligefrem simpel Følge af samme Tanke. Jeg har affattet det saaledes, at jeg tror, at de Endringer, der i Udvalget ere gjorte derimod, navnlig med Hensyn til Kostbarheden, ville tabe deres Betydning, nemlig, naar det indrettes saaledes, at Arbejdet deles i Parceller af passende Størrelse; da vil det staa Interessenterne frit for i Forening at overtage visse Stykker i Entreprise. Naar den tilsynshavende Autoritet kun har med en enkelt Mand at gjøre, nemlig med ham, hvem Arbejdet bliver tilslaaet, saa er det muligt, at Arbejdet, skjøndt det udføres af Mange, dog udføres efter en vis Plan og i Overensstemmelse med Formaålet ved Reguleringen. Jeg skal ikke yderligere begrunde Forslaget, da det hele Forhold er saa gennemgigtigt og klart. Med disse faa Bemærkninger skal jeg anbefale Forslaget til det ærede Things Belvilje.

S. Chr. Hansen: Jeg maa ogsaa under dette Affnit tillade mig paa et enkelt Punkt at forsøge at begrunde min afvigende Mening. I dette Tilfælde er det overfor Endringsforslaget under Nr. 63 a. til § 30. Jeg kan vel være enig med det ærede Udvalg med Hensyn til, at den endelige Afgjørelse af det her omhandlede Spørgsmaal helst bør henlægges et andet Sted, end Lovforslaget tilsigter; men jeg er uenig med det ærede Udvalg, naar det foreslaar, at Retten skal ligge hos Cierne af de to Trediedele af det bidragspligtige Areal. Jeg vilde finde det mest